

Värnamo kommun

kontaktcenter@varnamo.se

Beslut för gymnasieskola med introduktionsprogram

efter riktad tillsyn i Finnvedens Gymnasium 1 i
Värnamo kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Värnamo kommun att senast den **25 januari 2022** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. För gymnasieskolan och vuxenutbildningen gäller särskilda rekommendationer. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se.

Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare tillsyn som ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter. Uppföljningstiden kan komma att förlängas ytterligare om förutsättningarna förändras. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Värnamo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen)
- Elever som är i behov av särskilt stöd ges stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen har visat att de behöver. (3 kap. 7-8 §§ skollagen; Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att lärare och annan personal ges kompetensutveckling som syftar till att ge insikt i författningarnas bestämmelser om särskilt stöd. (2 kap. 34 § andra stycket och 3 kap. 7 § skollagen; Lgy 11, 2.1 Kunskaper.)
- Se till att anmälan görs till rektorn om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås trots att stöd getts i form av extra anpassningar eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen; Lgy 11, 2.1 Kunskaper och 2.6 Rektorns ansvar)
- Se till att ansvariga på skolan skyndsamt utreder elevers behov av särskilt stöd när de fått information om att en elev kan vara i behov av ett sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen; Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar)
- Se till att den elev som genom utredning har konstaterats vara i behov av särskilt stöd, ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. I detta ingår att se till att åtgärdsprogram upprättas för enskilda elever och att elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgår av åtgärdsprogrammet. (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen; Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar)

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram

Skolinspektionen konstaterar att Värnamo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elever på introduktionsprogram får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier. (17 kap. 3-7 §§ skollagen; 1 kap. 7 § och 6 kap. 7-8 §§ gymnasieförordningen)

Åtgärder

- Se till att elevens utbildning på Språkintröduktion planeras och utgår från elevens individuella behov, förutsättningar och mål med utbildningen, och inte är bestämd i förväg avseende de ämnen och kurser eleven ska läsa. (17 kap. 3, 4 och 7 §§ skollagen; 6 kap. 7 och 8 §§ gymnasieförordningen)
- Se till att elevers individuella studieplaner innehåller de uppgifter som författningarna kräver. I detta ingår att utbildningens längd och elevers mål med utbildningen samt de kurser och/eller grundskoleämnen eleven ska läsa framgår av planen. (1 kap. 7 § gymnasieförordningen)

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Utredning om särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det på Finnvedens gymnasium 1 finns brister i arbetet med att anmäla och utreda behov av särskilt stöd. Skolinspektionens utredning visar att det inte finns något enhetligt arbetssätt kring att anmäla eventuella behov av utredning för särskilt stöd och att alla lärare inte har kännedom om den rutin som finns för arbetet. Det leder såväl till att anmälningar inte alltid görs, som till att gjorda anmälningar inte alltid hanteras i enlighet med lagstiftningen. Härav finns det risk att elever i behov av särskilt stöd inte anmäls och att elevers behov av särskilt stöd inte skyndsamt utreds.

Rättslig reglering

Av skollagen (3 kap. 7 § skollagen) framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller bedömningsstöd, resultatet av ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt.

Av skollagen (2 kap. 34 § andra stycket) framgår att huvudmannen ska se till att förskollärare, lärare och annan personal vid förskole- och skolenheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Av läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 11, 2.1 Kunskaper.) framgår att det är skolans ansvar att varje elev som avslutat ett introduktionsprogram har en plan för och tillräckliga kunskaper för fortsatt utbildning eller uppnår en förberedelse för etablering på arbetsmarknaden, eller på en vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år inom gymnasieskolan ges möjlighet att uppnå kraven för en gymnasieingenjörsexamen som innebär att eleven har uppnått en av branschen godtagbar nivå av yrkeskunnande för att vara väl förberedd för yrkesverksamhet som gymnasieingenjör.

Av läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar) framgår att rektorn som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

undervisningen, elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar, särskilt stöd samt andra stödåtgärder som de behöver.

Skolinspektionens utredning

Lärare uppger i intervju att skolan inte har rutiner för hur de ska gå tillväga om det visat sig att extra anpassningar för eleverna inte är tillräckliga för elever som befaras att inte nå utbildningens mål. De uppger att det inte heller finns rutiner för att utvärdera de extra anpassningarna eller hur länge extra anpassningar ska ges. Lärarna säger att de talar om för rektor eller elevhälsan att de extra anpassningarna inte räcker när elever riskerar att inte nå utbildningens mål. Några lärare säger att de skickar mejl till elevhälsan som en anmälan om att en utredning om särskilt stöd ska starta och några säger att de vänder sig till elevens mentor om de extra anpassningarna inte är tillräckliga. Lärarna säger att de inte får någon återkoppling kring vad som händer när de anmält att de extra anpassningarna inte är tillräckliga. En lärare uppger att hen anmält behov av utredning av särskilt stöd till elevhälsan gällande en elev förra året (höstterminen 2020), men att läraren inte fått någon återkoppling kring vad som hänt med ärendet. En annan lärare uppger att hen också anmält till elevhälsan, men inte fått någon återkoppling om det startats en utredning eller vad som hänt med anmälan. Lärare säger att de drar sig för att anmäla, då de inte upplever att det händer något när de anmäler behov av utredning för särskilt stöd. En lärare uppger att hen anmält till rektor om utredning för särskilt stöd för tre månader sedan (februari 2021), men att läraren inte hört något sedan dess. Några lärare uppger att anmälan kommer åter till lärarna med besked om att fortsätta med eller sätta in fler extra anpassningar.

Elevhälsopersonal uppger att det finns en rutin om att utvärdera om de extra anpassningarna är tillräckliga för eleverna. På fråga om rutinen för hur lärare anmäler om utredning för särskilt stöd är känd, svarar elevhälsan att de inte tror det. På uppgifter om att lärare uppgett i intervju att de anmält behov av utredning av särskilt stöd som handlar om läs- och skrivsvårigheter eller NPF, men inte fått någon återkoppling, svarar elevhälsan att de inte känner till att det inkommit anmälningar. De säger att de inte har startat några utredningar om särskilt stöd innevarande läsår. Elevhälsan säger vidare att eleverna är placerade i grupper utifrån en viss problematik och att det kan finnas elever med behov av särskilt stöd i de grupperna, men att det inte har lyfts med elevhälsan. Elevhälsan berättar att de har två stående tider för att avhandla elever med låg måluppfyllelse, en på vårterminen och en på höstterminen och att lärare däremellan kan anmäla till elevhälsan om de upplever att elever är i behov av särskilt stöd. Elevhälsan uppger att de följer Skolverkets mall för anmälan om när extra anpassningar inte är tillräckligt, men säger att en anmälan också kan ske muntligt och att det är synd om lärare inte känner till hur en anmälan ska göras.

Rektorn uppger att lärarna ska anmäla till rektorn om elever riskerar att inte nå målen och att det är en uttalad rutin, men att den rutinen inte följs och inte fungerar. Rektorn säger att en del lärare uppfattar att det räcker att man markerar i skolans digitala system, medan andra använder blankett för anmälan. Rektorn uppger att det har skett anmälan om utredning för särskilt stöd innevarande läsår, men säger att hen inte vet och inte kan svara på hur lång tid det tar tills en eventuell utredning startar. Hen säger

vidare att det finns ett mörkertal kring hur många elever som ska ha åtgärdsprogram i och med att inte alla lärare använder den rutin som finns. Rektorn säger att hen inte vet varför rutinen om att anmäla om utredning för särskilt stöd inte följs och säger att de ska göra ett omtag kring detta till hösten. Rektorn säger att det kan finnas elever i behov av särskilt stöd som inte fått eller får sådant stöd. Rektorn uppger vidare att det finns ett utvecklingsarbete att göra när det gäller att utvärdera de extra anpassningarna som ges. Rektorn uppger att det behöver bli synligt vilka extra anpassningar som görs och hur de görs så att de kan utvärderas. Rektorn uppger vidare att det i nuläget inte finns något sätt för rektorn att utvärdera de extra anpassningarna.

Särskilt stöd och åtgärdsprogram

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns elever vid Finnvedens gymnasium 1 som är i behov av särskilt stöd som inte ges sådant stöd. Skolinspektionens utredning visar att elevernas behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses inte framgår av befintliga åtgärdsprogram. Det förekommer också att lärare inte vet om elever de undervisar har åtgärdsprogram. Härutav kan skolan inte säkerställa att elevernas behov av särskilt stöd tillgodoses.

Skolinspektionen bedömer även att skolan upprättar åtgärdsprogram som inte uppfyller författningarna krav. Skolinspektionens utredning visar att det förekommer att åtgärdsprogram upprättas gemensamt för hela klasser, vilket är en felaktig hantering då åtgärdsprogram ska utarbetas för individuella elever utifrån den elevens konstaterade behov.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Av skollagen framgår vidare (3 kap. 9 §) att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

Av läroplanen för gymnasieskolan, avsnitt 2.6, framgår att rektorn som pedagogisk ledare för skolan har ett särskilt ansvar för att undervisningen, elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar, särskilt stöd samt andra stödåtgärder som de behöver.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har tagit del av samtliga aktuella åtgärdsprogram på skolan för introduktionsprogramselever vilket uppgår till tio stycken, varav åtta för enskilda elever och två för grupper av elever. Av åtgärdsprogrammen framgår att elever är i behov av fasta rutiner där åtgärden anges vara att reducera program och att elever ska vara på praktik. Det framgår inga andra behovsbeskrivningar eller hur behoven ska

tillgodoses. Av åtgärdsprogrammen som är utfärdade för grupper av elever framgår att klasser är i behov av resursperson för att skapa trygghet och en vi-känsla i klassrummet och på skolan. Åtgärden är att två klasser blivit tilldelade resurspersoner.

Lärare uppger i intervju att de inte känner till om de har elever som har åtgärdsprogram. De säger att mentorerna ska få återkoppling kring vilka elever som har åtgärdsprogram, men säger att återkopplingen från elevhälsan är bristfällig.

Elevhälsan uppger att det säkert kan finnas elever som är i behov av annat stöd än vad som framgår i de åtgärdsprogram som finns. Elevhälsan uppger också att alla behov för eleverna inte skrivs i åtgärdsprogrammen, men att de har mer information om elevernas behov och åtgärder i elevhälsans dokumentationssystem. De säger att mentorerna varit delaktiga i utformningen av åtgärdsprogram, men inte undervisande lärare. Elevhälsan säger vidare att åtgärdsprogrammen kan vara svåra för utomstående att förstå, men att undervisande lärare känner till åtgärderna.

Rektorn säger att man inte utifrån åtgärdsprogrammen kan utläsa vilket stödbehov eleverna har. Rektorn säger att åtgärdsprogrammen borde vara tydligare men att det kan finnas mer och utförlig dokumentation i elevhälsans journalsystem. På fråga hur man som lärare vet vilket stöd som ska ges till eleverna, svarar rektorn att det borde framgå av åtgärdsprogrammen men att det inte framgår. Rektorn säger dock att det kanske sker muntlig återkoppling till lärarna vilket stödbehov eleverna har. På fråga hur rektorn säkerställer att eleverna med åtgärdsprogram får det stöd som de behöver svarar rektorn att det måste vara via uppföljningen, men att hen inte vet hur uppföljningen har gått till.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Värnamo kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Värnamo kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram

Grundläggande behörighet

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Finnvedens gymnasium 1 inte möjliggör för elever på Språkinträdning (IMS) att så snart som möjligt gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning. Skolinspektionens utredning visar att elever på IMS läser grundskoleämnena matematik, engelska, svenska och idrott och hälsa oavsett vilket eller vilka ämnen eleverna har godkända betyg i. Utredningen visar vidare att elever på IMS skrivs in som förstaårselever varje år, även om de har läst ett, två eller tre år tidigare på IMS. Utredningen visar även att elevernas individuella studieplaner på IMS och IMA skrivs på ett år.

Rättslig reglering

Enligt 17 kap. 3 § skollagen är syftet med språkintröduktion att ge nyanlända ungdomar en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket, vilken möjliggör för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning. Av 17 kap. 4 § skollagen framgår att språkintröduktion ska utformas för en enskild elev. Enligt 17 kap. 7 § skollagen ska utbildningen på ett intröduktionsprogram följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. Utbildningsplanen ska innehålla uppgifter om utbildningens syfte, huvudsakliga innehåll och längd. För varje elev ska det upprättas en individuell studieplan.

Skolinspektionen vill med anledning av detta särskilt påtala att det är huvudmannens utbildningsplan och den individuella studieplanen som avgör elevens rätt att fullfölja utbildningen. Att generellt, för samtliga elever, upprätta individuella studieplaner som endast sträcker sig på ett år utan att, när det gäller utbildningens längd, ta hänsyn till elevernas individuella behov och mål med utbildningen, innebär att elever som läser individuellt alternativ och språkintröduktion löper en risk att inte få fortsätta sin påbörjade utbildning när de har uppnått en ålder av 20 år. Elever som läser språkintröduktion löper dessutom, av samma anledning, en risk att inte få fortsätta sin påbörjade utbildning i de fall då de inte längre är att betrakta som nyanlända.

Av 6 kap. 7 § första stycket gymnasieförordningen framgår att i 17 kap. 14 a § skollagen (2010:800) finns bestämmelser om bedömning av en nyanländ elevs kunskaper när en elev tas emot till språkintröduktion. Huvudmannen ska fortlöpande bedöma elevens kunskapsutveckling för att eleven så snart som möjligt ska komma vidare i sin utbildning.

Av 6 kap 8 § första stycket gymnasieförordningen framgår att språkintröduktion ska innehålla undervisning i grundskoleämnena svenska eller svenska som andraspråk. Undervisning i enbart dessa ämnen kan bedrivas under en kort inledande period. I övrigt ska språkintröduktion utformas utifrån de bedömningar som ska göras enligt 7 § och innehålla de ämnen och kurser som eleven behöver för sin fortsatta utbildning. Utbildningen får innehålla grundskoleämnena som eleven inte har godkända betyg i och kurser i gymnasieämnena.

Av läroplanen för gymnasieskolan, avsnitt 2.6, framgår att rektorn har, som pedagogisk ledare för skolan, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att skolan i dialog med eleven upprättar en individuell studieplan för varje elev och reviderar den vid behov.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2017/18:183, s. 98) framgår bl.a. följande: Målet med intröduktionsprogrammen är att så fort som möjligt uppnå behörighet till ett nationellt program eller att förbereda för arbetsmarknaden. Utbildningens längd ska anpassas till varje elevs behov så att eleven får förutsättningar att nå målet för sin utbildning. För den enskilda eleven innebär det att utbildningen kan vara två år, tre år eller kortare eller längre än så. Vidare framgår (s. 96) att den individuella studieplanen ska utformas utifrån huvudmannens utbildningsplan och med utgångspunkt i elevens behov, förutsättningar och intressen. Den individuella studieplanen är således en mer preciserad beskrivning av syfte, längd och innehåll när det gäller den enskilde elevens

utbildning. Eftersom introduktionsprogrammen saknar nationella examensmål behöver det vara tydligt för en elev som går på ett introduktionsprogram vad utbildningen ska syfta till och hur utbildningen planerats för att eleven ska få förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har tagit del av en tredjedel av skolans individuella studieplaner för elever på introduktionsprogram. Av de individuella studieplanerna framgår bland annat att alla elever på språkintröduktion läser ämnena matematik, engelska, svenska och idrott och hälsa oavsett vilka ämnen eleverna har kvar att läsa för att få behörighet till nationellt program.

Elever som läser IMS bekräftar i intervju att alla elever läser samma ämnen oavsett vilka ämnen de har kvar för att bli behöriga. En elev berättar att hen endast har grundskolesvenska kvar för att bli behörig till gymnasiet och att hen endast haft det ämnet kvar hela innevarande läsår. Eleven läser matematik, engelska och idrott och hälsa tillsammans med sina klasskamrater för att läsa fulltid, uppger eleven. Eleven uppger också att hen har "fastnat på skolan" i två år och önskar att hen skulle ha sökt en annan skola. Eleven uppger att hen har idrott och hälsa på schemat, men säger att eleverna går till lektionerna bara för att få närvaro.

Såväl lärare som studie- och yrkesvägledare (SYV) och rektorn bekräftar i intervju att alla elever på IMS läser matematik, engelska, svenska och idrott och hälsa oavsett vilka ämnen eleverna har kvar för att få behörighet till nationellt program. Lärare säger att anledningen till att det är upplagt så är för att eleverna ska "hålla igång" kunskaperna och för att det är viktigt att eleverna rör på sig i idrott och hälsa samt för att eleverna ska träna det svenska språket. En annan anledning till att eleverna läser dessa ämnen är för att de ska få sin garanterade undervisningstid, uppger intervjuade lärare. Lärarna berättar vidare att det är ett bekymmer att hålla motivationen uppe för de elever som behöver läsa ett ämne som de redan har betyg i och att de påtalat problemet för skolläningen. Lärare berättar vidare att eleverna alltid räknas som år ett-elever, även om de gått tidigare år. De säger att de individuella studieplanerna alltid läggs på ett år.

SYV säger att de har märkt att motivationen för att läsa om kurser som eleverna redan har betyg i har börjat tryta. Hen säger att de ska titta på möjligheter för eleverna att påbörja gymnasiekurser framöver. SYV uppger att de individuella studieplanerna planeras på ett år för att eleverna ska ha möjlighet att få en ny plan nästkommande år. SYV uppger också att det kan bli svårt för eleverna att se målet om man lägger en plan som är längre än ett år.

Rektorn säger att hen inte vet varför upplägget är så att elever läser om ämnen som de har godkända betyg i. Rektorn säger vidare att hen inte tror att skolan reflekterat över hur det påverkar elevernas motivation, men att man ser andra värden i exempelvis idrott och hälsa än bara betyg. Rektorn berättar att det finns möjlighet att lägga till andra grundskoleämnen om eleverna har godkänt i matematik, engelska, svenska och idrott och hälsa och säger att man då exempelvis kan läsa religion. Rektorn uppger att anledningen till att de skriver individuella studieplaner på ett år kan handla om

motivation, att det är oöverstigligt att se helheten och att man inte heller vet hur det kommer att utveckla sig för elever att klara olika kurser och därför skriver individuella studieplaner på kortare tid.

Individuella studieplaner

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elevers individuella studieplaner (ISP) på Finnvedens gymnasium 1 inte innehåller de uppgifter som författningarna kräver. Skolinspektionens utredning visar att det av elevernas individuella studieplaner inte framgår vad som är målet med elevernas utbildning. Av de individuella studieplanerna framgår inte heller vilket eller vilka grundskoleämnen eleverna har kvar att läsa för att få behörighet till gymnasiet.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 7 § gymnasieförordningen ska en elevs individuella studieplan innehålla bland annat uppgifter om de val av kurser eller ämnesområden eleven har gjort, övriga kurser eller ämnesområden som ingår i elevens program, och när det är aktuellt, elevens studier i grundskolans ämnen. För en elev som går ett introduktionsprogram ska den individuella studieplanen dessutom innehålla uppgifter om utbildningens mål och längd, delar av kurser, annan yrkesinriktad utbildning, praktik och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen, och när det är aktuellt, det yrkesområde som utbildningen inriktas mot.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2017/18:183, s. 84) framgår bl.a. följande: Gymnasieskolans introduktionsprogram saknar nationellt fastställda examensmål och programmets struktur och innehåll dvs. vilka grundskoleämnen och gymnasiekurser som ingår i elevernas utbildning är inte reglerat i detalj. Det framgår också att gemensamt för introduktionsprogrammen är att utbildningen ska utformas utifrån elevens behov och förutsättningar, men då krävs att dessa behov och förutsättningar bättre tydliggörs i den individuella studieplanen som ska upprättas för varje elev. Vidare framgår (s. 96) att den individuella studieplanen således är en mer preciserad beskrivning av syfte, längd och innehåll när det gäller den enskilde elevens utbildning. Eftersom introduktionsprogrammen saknar nationella examensmål behöver det vara tydligt för en elev som går på ett introduktionsprogram vad utbildningen ska syfta till och hur utbildningen planerats för att eleven ska få förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har tagit del av en tredjedel av skolans individuella studieplaner för elever på introduktionsprogram. Av de individuella studieplanerna framgår inte elevernas mål eller syfte med utbildningen. Det framgår inte heller vilka grundskoleämnen eleverna har kvar för att bli behöriga till nationellt program eller vilka grundskoleämnen eleverna påbörjat eller fått betyg i under sin tid på introduktionsprogram. Vidare framgår att studieplanerna är planerade på ett år och att

elever som påbörjar år två till fyra på språkintröduktion (IMS) får en ny studieplan varje år där det står att eleven läser första året på IMS.

Lärare som undervisar på IMS och yrkesintröduktion (IMY) bekräftar i intervju att det inte framgår av de individuella studieplanerna vilka ämnen eleverna ska läsa. Lärare uppger att det är de som mentorer som är ansvariga för elevernas studieplaner och att det är uttalat att de på hösten ska se till så att de studieplanerna stämmer. Lärarna säger att det hade varit bra att kunna se vilka kurser som eleven läst och vilka betyg som getts, men att det i nuläget inte går att utläsa av de individuella studieplanerna. Lärare på IMY säger att man som undervisande lärare inte vet om man ska undervisa elever i grundskoleämne eller i gymnasiekurs. Lärare behöver gå till skolans administratör och be om ett utdrag ur betygsregistret för att veta om eleverna har betyg från grundskolan, berättar lärare. En lärare berättar att det händer att lärare får reda på att de undervisat eleven i fel kurs eller ämne när betygen ska sättas på våren. Lärare berättar vidare att eleverna alltid räknas som år ett-elever, även om de gått tidigare år på IMS. De säger vidare att de alltid lagt studieplanerna för eleverna på ett år.

SYV bekräftar att det inte framgår av ISP vilka grundskoleämnena eleverna ska läsa. SYV säger att det ska framgå vilka betyg en elev har fått men att det inte står vilka kurser som eleven har kvar att läsa för att få behörighet. SYV säger att det kan vara förvirrat för eleverna, men att eleverna då söker upp SYV som förklarar för dem. SYV uppger vidare att mentorena får ta del av vad eleverna har betyg i men att det är ett problem som skolan har, att det inte alltid förs in rätt ämne eller kurs i de individuella studieplanerna. SYV uppger dock att hen via ett annat digitalt system har kännedom om vilka ämnen eleverna saknar för att få behörighet. På fråga varför IMS-elever i år 3 har studieplaner där det framgår att de går i år 1 svarar SYV att de individuella studieplanerna planeras på ett år för att eleverna ska ha möjlighet att få en ny plan nästa år, hellre än en lång plan där eleven blir läst.

Rektorn bekräftar att det inte framgår av de individuella studieplanerna vad eleverna har kvar att läsa för att få behörighet till nationellt program. På fråga hur elever och lärare vet vilka ämnen eleverna ska läsa svarar rektorn att hen inte vet, men att SYV gör en genomgång inför valperioden. Rektorn säger vidare att hen inte vet varför utbildningens längd och mål inte framgår av ISP och att hen inte vet om det är något uttalat kring upplägg av ISP av huvudmannen. Rektorn säger vidare att eftersom lärare inte vet vilka ämnen/kurser de ska undervisa i, kan inte heller rektorn vara säker på att eleverna undervisas i de kurser som de ska.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Värnamo kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Värnamo kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

- Eleven ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och insatserna utvärderas. (3 kap. 5 § skollagen, Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg, 2.6 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

På Skolinspektionens vägnar

X Kerstin Martinsson

Beslutsfattare

Signerat av: Kerstin Martinsson

X Carolin Backlund

Föredragande

Signerat av: Carolin Backlund

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Finnvedens Gymnasium 1

Fakta om Finnvedens Gymnasium 1

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Värnamo kommun under våren 2021. Finnvedens Gymnasium 1 besöktes av Skolinspektionen mellan den 18 maj 2021 och den 21 maj 2021.

Skolinspektionen har genomfört en riktad tillsyn av Finnvedens gymnasium 1 i Värnamo kommun under våren 2021. Skolinspektionens tillsyn har genomförts genom att skriftligt underlag begärts in och därefter har intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn genomförts på distans mellan den 18 och den 21 maj 2021.

Finnvedens gymnasium är en kommunal gymnasieskola där Finnvedens gymnasium 1 enligt rektorns redovisning har 109 elever inskrivna på introduktionsprogram. Finnvedens gymnasium 1 erbjuder alla fyra introduktionsprogrammen med 36 elever på Individuellt alternativ (IMA), 33 elever på Språkintröduktion (IMS), 34 elever på Yrkesintröduktion Fordon och Yrkesintröduktion Industri (IMYFT och IMYIN) och 6 elever på Individuellt alternativ (IMV). Skolan leds av en rektor.